

שכבר ראתה כי ילדה אישה לה זה חסד חנם ואמרה הפעם אודה ה' ככ"ל, ואיתא
 במדרש אלקים יבקש הנרדף אפי' נרדף רשע ולכן לא קנאתה רחל באחותה מיד שהיא
 נדקה ממנה דאין זה הוכחה כי מפני שראה ה' שהיא שנואה לכן חבט עלבונה ויפתח
 רחמה כדי שיהי' אהובה אבל כשילדה בן רביעי אחר שכבר היתה אהובה אמרה לולי
 שדקה ממני לא ילדה לו גם את זה ולכן ותקנא באחותה ויש ליתן טעם זה בראובן
 ושמעון כתיב ותקרא ובלוי על בן קרא שמו ועיי' רש"י כי יעקב לא רצה לקרות שם
 לראובן ושמעון שלא לחזק דבריה כי שנואה היא ואינה אהובה ע"כ ותקרא אבל בלוי
 רצה להודות לה' כי ילדה אלה ע"כ קרא הוא שמו לוי וא"ש הכל:

ותאמר הפעם אודה ה' וכו' אדם שברכות לא היו אדם שהודה לה' עד שבאתה לאה,
 והוא תמנה וכו' האבות לא הודו לה' על הנסים שעשה להם הלא הקריבו קרבות
 ושבחו לה', וכו' עפ"י מה שאמרתי טעם לשבח על מה שאחז"ל כל האומר הלל בכל יום
 ה"ז מחרף ומגדף, וכו' למה וכו' בשביל שהוא זוכר חסדי ה' תמיד יפסיד ויענש, וכוונתם
 רצוי בזה כי באמת צריך אדם להודות בכל יום על הטוב שעושה עמו בכל עת ושעה
 ואמרו חז"ל כל הכשמה תהלל יה על כל נשמתה וכשימה הגם שזה כל האדם ואין חוץ לטבע
 ואין לו יתור מכל בני אדם להודות לו עליו ולהגיד מה רב טובו ומה גדול חסדו והנה
 כשרואה אדם שנעשה לו כס שלא בטבע מולא עצמו מחוייב להודות לה' ולספר גבורותיו
 אבל על שיש לו בטבע דבר הנהוג אינו מתעורר להודות לה' עליו ולכן מי שאינו אומר
 בכל יום רק ההלל המסודר לנו להודות על נסים שעברו שנעשו לאבותינו במצרים ואינו
 מודה רק עליהם זה כמחרף ומגדף שמראה בזה שאינו מכיר טובות ה' עליו רק עולם
 כמנהגו וטבעו נהוג והוא פירוש נכון, ואומר מעתה בודאי אברהם ויחזק הודו ושבחו לה'
 כמפורש אבל להם נעשו נסים שלא בטבע ואין חידוש כי שמתאו עצמם מחוייב להודות
 ולשבח ולזכות לפני ה' זבחי תודה אבל בלאה מנינו שנתנה תודה לה' בהולד לה בן הגם
 שכן בטבע וכמה נשים מולידות כמה בנים מיית לא תלתה במקרה וטבע והיא היתה
 הראשונה שמנינו בה הודאה כזו ושבחוה חכמים, וכו':

ותרא רחל כי לא ילדה ליעקב ותאמר הבה לי בנים וכו' ויחר אף יעקב ויאמר התחת
 אלקים אנכי, הדקדוקים רבו במ"ש ותרא רחל כי לא ילדה ליעקב הוא אריות
 פשיטא שליעקב לא ילדה גם שאלתה הבה לי כאלו היה בידו הוליל התפלל עלי אולי
 ישמע ה' גם למה חרה אף יעקב ובמדרש מענשו וכו' קך משיבים לעשוקים ועיי' רמב"ן
 וכו' הנה פתח ה' את רחם לאה כי ראה ששנואה היא ליעקב ורחל עקרה דאם יהיה
 לשניהם בנים לא תפוק השנאה מלאה שהרי שניהם שוים לבנים ועיי' רמב"ן כי יעקב
 שנאה שחשדה שלא לש"ש התכוונה והי' ידע כי כונתה לש"ש לכן פתח רחמה והנה אחר
 שראה יעקב כי ה' ריחם אותה כתברר לו שכונתה לש"ש והסיר שנאה מלבו ורחל כשראתה
 שעדיין לא ילדה וחשבה כי עדיין שנאה בלבו על לאה ולכן לא פתח ה' רחמה והיינו
 ותרא רחל כי לא ילדה ליעקב היינו שסבורה דראוי היתה להוליד רק ליעקב לא
 הולידה והוא הגורם שלא הסיר שנאה מלבו על לאה ואמרה לו הבה לי בנים כי הדבר
 תלוי בך אם לא יהי' שיכא בלבך על לאה יהי' לי בנים והמעוכב על ידך ויחר אף יעקב כי
 חשדה אותו שהי' נטר שנאה על לאה אחר שהתברר לו כי לש"ש התכוונה והי' רועה שיאהב
 אותה והוא מ"מ לא הסיר השנאה מלבו ולכן יחר אפי' ויאמר התחת אלקים אנכי הלא דחלת
 ה' אנכי וכדמתרגם המתרגם בפי' ויחי התחת אלקים אני דחלת ה' אנא אשר מנע ממך
 פרי בטן המוכע ממך ולא ממני אלא עונש הוא לך ולא ממני יצר וק"ל:

ותרא רחל כי לא ילדה ליעקב ותקנא רחל באחותה במדרש אל תקנא לבך בחטאים
 כי אם ביראת ה' כל היום, הנה הדקדוקים רבים בפסוקים האלו מאי ותרא רחל
 פשיטא